

ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਜੇ.

ਚੇਅਰਮੈਨ PSPCL ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐਮ.ਐਸ. DIA — ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2017 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 5163

ਅਪ੍ਰੈਲ 17, 2018

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908—S.100—ਇਲੈਕਟਰੋਕਿਊਸ਼ਨ ਕੇਸ—ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ—ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਇਕ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਖੋਡਦੇ ਹੋਏ 11 ਕੇ.ਵੀ. ਦੀਆਂ ਲਾਈਵ ਨੰਗੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਮਿਡ-ਪਾਮ ਲੈਵਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸਰਜਰੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੀ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ? ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 10,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ-ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2015 ACJ 484 (sc) ਅਤੇ 2013 ACJ 816 (P&H) ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟਿਵ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਗਮ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 11 ਕੇਵੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਟਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਬਿਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਰਿਫ ਵੀ ਵਸੂਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(ਪਰਾ 17)

ਐਸਪੀਐਸ ਟੀਨਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਮੁਦਈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ, ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਟ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ/ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 2.7.2011 ਨੂੰ ਮੁਦਈ (ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਉਸ ਸਮੇਂ

ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਸੀ) ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਦੀ ਕੰਧ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 11000 ਵੋਲਟੇਜ ਦਾ ਕਰੰਟ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਨੂੰ ਅਮਨਦੀਪ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੇ ਪੇਟ, ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਰਜਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਸਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਅੱਧ-ਹਥੇਲੀ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਖਰਚਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਿਗਮ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ 11000 ਵੋਲਟ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਈਆਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ। ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਗਸਤ 2013 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 70,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਨਿਗਮ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 449 ਮਿਤੀ 9.3.2005 ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਲ.ਟੀ.ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦੇਣ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਲਟੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਨਿਗਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਗਮ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ।

(4) ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੋਪੜਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਅਦਲਖਾ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੂਨ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ: ਰਵੀ ਮਹਾਜਨ ਐਚ.ਡੀ. ਪਲਾਸਟਿਕ ਸਰਜਰੀ, ਅਮਨਦੀਪ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਝੁਲਸਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 2.7.2011 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 31.7.2011 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 30.8.2011 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ 1.4.2013 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 26.4.2013 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਹ

ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੋਲੋ ਫਾਰਮੋਸੀ, ਅਮਨਦੀਪ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਆਰਥੋ ਵਿਭਾਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਪਗੰਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ। PW5/1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਅਪਗੰਤਾ 55% ਹੈ। PW6 ASI ਜਨਕ ਰਾਜ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸਾਬਕਾ. ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.6/1. ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ 11000 ਵੋਲਟੇਜ ਦੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਲੰਘ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗਲੀ ਤੰਗ ਹੈ। 2.11.2011 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪਿਤਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰੀਬ 3 ਸਾਲ ਸੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਖੇਡ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ

¹ 2012(5) RCR (Civil)

DIA

(Harinder Singh Sidhu J.)
ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਲਟ ਗਈ। ਉਹ ਅਸਲਦੀਪ ਹਸਪਤਾਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਰਹੀ। ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਕੱਟਣਾ ਪਿਆ। ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ 'ਤੇ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗੂਠਾ ਵੀ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(5) ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਐਸ.ਡੀ.ਓ., ਟੈਕਨੀਕਲ, ਪੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਸੀ.ਐਲ. ਈਸਟ ਸਬ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਬਟਾਲਾ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 9.3.2005 ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ LT ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਐਲ.ਡੀ. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੋਂ DW1 ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੱਤਰ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਲ.ਡੀ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ। ਐਲ.ਡੀ. ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ 9.3.2005 ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਐਲ.ਡੀ. ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੂਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਡਾਕ ਰਸੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(8) ਸ਼. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਨਾ, ਐਲ.ਡੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ/ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ/ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਸੀ। ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਤਾਰਾਂ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 9.3.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੀਮੋ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਹਾਦਸਾ ਨਾ ਵਾਪਰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 9.3.2005 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 27 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(9) ਸੁਣ ਕੇ ਐਲ.ਡੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਲ.ਡੀ. ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੰਘਦੀ 11000 ਵੋਲਟੇਜ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਹਰਜਾਨੇ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(10) ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ/ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਓਵਰਹੈੱਡ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ (ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ)?

(11) ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(12) ਅਬਸੀਸ @ ਤਨੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ¹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈਵ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਝੁਲਸ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵੀ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਵਿਗਾੜ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਦੀ ਚਾਪ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਮੋੜ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਉਸਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਇਸ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“6. ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਸਾਲ 1971 ਤੋਂ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੰਪਤੀ 05.03.1981 ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 1981 ਤੋਂ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ

¹ 2012(5) RCR (Civil)

DIA

(*Harinder Singh Sidhu, d.*) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਮੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਦਾਅਵਾ, ਸਿਰਫ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

IV. ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਡਿਗਰੀ; ਡੀ ਡਿਊਟੀ

ਲਾਈਵ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਓ

7. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਖਤਰੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ. ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 1910 ਦੀ ਧਾਰਾ 18(3) ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ. ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1956 ਦਾ ਨਿਯਮ 29 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਥਾਪਿਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਤੱਕ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਜਿਹੇਵਾਰੀ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1910 ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

8. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਦਾਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 29, 44 ਅਤੇ 46 ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 1910 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਖੰਭੇ, ਉਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਮਪੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲ ਕੁਮਾਰੀ (2002) 2 ਐਸਸੀਸੀ 162 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਜਾਂ ਨੋਖਮ ਭਰੇ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਨੁਮਾਨਤ ਨੋਖਮ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਵਿੱਚ v. ਐਮਪੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 2005 ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 2 , ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1910 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 1910 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 29, 44, 45 ਅਤੇ 46 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਜਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਹਲਫਨਾਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।"

9. ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਸੋਭਾ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਬੋਰਡ, 1975 ਏਸੀਜੇ 494 ਵਿੱਚ , ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਛੱਡਣਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਗੂਰੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਦਿੱਲੀ, ਏਆਈਆਰ 1998 ਦਿੱਲੀ 305 ਅਤੇ ਪਦਮ ਬਿਹਾਰੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਏਆਈਆਰ 1992 ਉੜੀਸਾ 68 ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਸੀ।

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਤੋਂ ਜਿੰਦਾ

DIA

(*Harinder Singh Sidhu, J.*)
 ਤਾਰਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕਥਾਮ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

10. ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਸ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਬੱਚੇ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਸ ਡਿਵਾਈਸ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਢੁਕਵੀਂ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੁਹੱਲਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਾ ਕਰਕੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 0.54 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ।

(13) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(14) ਰਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ

ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ². ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਿੰਡ ਸਨੌਲੀ ਖੁਰਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਣੀਪਤ 'ਚ ਬਣੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਤੋਂ ਲੰਘਦੀ ਨੰਗੀ 11 ਕੇਵੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਰਮਨ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਕੱਟੇ ਗਏ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 100% ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜਾ ਪਾਇਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 11 ਕੇਵੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਛਾਈ ਅਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਥਾਈ ਦੇਹ ਜਾਂ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਘਰ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ।

(15) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਨਿਗਮ 'ਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

“17. ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਿਗਮ-ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 2003 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ') ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਵਿੱਚ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਈਵ ਬਿਜਲੀ ਉਰਜਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ, ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਰੱਖਤਾਂ, ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ/ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਾਈਵ ਬਿਜਲੀ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।

2. ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ -

(a) ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਵੋਲਟੇਜ 11 ਕਿਲੋਵੋਲਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ;

(b) ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਜਾਂ

(c) ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਲਾਈਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ) ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

(4) ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

DIA

(Hawinder Singh Sidhu, L)

ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਦਰੱਖਤ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਲਾਈਨ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਡਿੱਗ ਗਈ ਹੈ, ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਪਹੁੰਚ, ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਰੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਜਾਂ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(6) ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਦਰੱਖਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੁੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਉਹ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਤੋਂ ਉਹੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ. - ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ "ਰੁੱਖ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝਾੜੀ, ਬਾੜ, ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੌਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

18. ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ 1956 ਦਾ ਨਿਯਮ 91 (ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ "ਨਿਯਮਾਂ" ਲਈ) ਗਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਓਵਰਹੈੱਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੈਂਡਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਯਮ 91 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"91. ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੰਤਰ:- (1) ਹਰ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ, (ਇੱਕ ਮਰੇ ਹੋਏ ਬੇਅਰਰ ਤਾਰ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇੰਸੂਲੇਟਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਟਰਾਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਨਾ ਹੋਣਾ) ਗਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਰਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(3) ਹਰੇਕ ਉੱਚ ਅਤੇ ਵਾਧੂ-ਗਾਈ ਵੋਲਟੇਜ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਾਰੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੌੜੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਕਰਨ ਰੇਲਾਂ, ਰੀਇਨਫੋਰਸਡ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਤਣਾਅ ਵਾਲੇ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਖੰਭਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦੇ, ਨਲਾਕਾਰ ਖੰਭਿਆਂ, ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਹਾਰੇ, ਆਈ-ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

19-20. ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 29, 44, 45 ਅਤੇ 46 ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ/ਨਿਗਮ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"29. ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਥਾਪਨਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। - (1) ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਪਾਵਰ, ਇਨਸੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨੁਕਸ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤਾਕਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰੇਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਫਰਜ਼ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਸਥਾਪਨਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਅਤੇ [ਮਨੁੱਖਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ] ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ, ਸਥਾਪਿਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, [ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਬਿਊਰੋ] [ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਕੋਡ ਸਮੇਤ] ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨ [ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਬਿਊਰੋ] ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।"

xxx xxx xxx

(44) ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼. -

(1) ਹਦਾਇਤਾਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੀ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਝਟਕੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਜਨਰੇਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

DIA

(*Harinder Singh Sidhu, J.*) ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬੰਦ ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਨੱਥੀ ਸਵਿੱਚ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(2) ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ 63) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਹਾਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ, ਸਿੱਧਾ

(3) ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(4) ਹਰੇਕ ਜਨਰੇਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਨੱਥੀ ਸਬਸਟੇਸ਼ਨ, ਨੱਥੀ ਸਵਿੱਚ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਨਿਯਮ (1)।

(5) ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਚ ਵੋਲਟੇਜ ਜਾਂ ਵਾਧੂ-ਹਾਈ ਵੋਲਟੇਜ

ਜਨਰੇਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਵਿੱਚ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

45. ਖਪਤਕਾਰਾਂ, [ਮਾਲਕਾਂ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕਾਂ], ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ - (1) ਲੈਪਾਂ, ਪੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ, ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨਾਂ ਸਮੇਤ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ, ਫਿਊਜ਼, ਸਵਿੱਚ, ਘੱਟ ਵੋਲਟੇਜ ਘਰੇਲੂ ਉਪਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ [ਖਪਤਕਾਰ, ਸਪਲਾਇਰ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ] ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਜਿਹੇ [ਉਪਭੋਗਤਾ, ਸਪਲਾਇਰ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ] ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਖਪਤਕਾਰ, ਸਪਲਾਇਰ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਕਰਤਾ] ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਰਮਿਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ, ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਛੋਟ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਜੋ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ [ਖਪਤਕਾਰਾਂ, ਸਪਲਾਇਰਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕਾਂ] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ।

(2) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਰਜਾਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪਲਾਇਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।]

46. ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ, - (1) (ਏ) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪਲਾਇਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਹਰ ਅਜਿਹੀ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਕ (ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ) ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਜਾਂ ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ (ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੇਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ

(ਏ) ਸਪਲਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉੱਚ ਵੋਲਟੇਜ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਉੱਚ ਵੋਲਟੇਜ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।]

DIA

(Harinder Singh Sidhu, J.)

(b) ਜਿਥੇ ਸਪਲਾਇਰ ਨੂੰ ਕੱਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਇੱਕ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਖਪਤਕਾਰ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4A ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(c) ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਨੁਸੂਚੀ IXA ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਫਾਰਮ, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) (ਏ) ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਕੱਟਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਪਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੀਸ-ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

(c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 4A ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਨੁਸੂਚੀ IX ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੀ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ [ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ] ਡਿਸਕਨੈਕਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਸਕਨੈਕਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ 6 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਕੱਟਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

ਅੱਗੋਂ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ:

ਇਹ ਵੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 49 ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਖਪਤਕਾਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ।"

(16) ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ:

"22. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"6. ਇਹ ਕਿ "ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡਾਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ, ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵਾਂ/ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਣਗਹਿਲੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਨੇ ਰਿੱਟ/ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 2003 (ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ 1910, ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਐਕਟ, 1948) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ/ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ (ਨਿਯਮ) ਅਜਿਹੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰਜਾਂ/ਕਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜੋ ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਈਵ ਤਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਕਰਸ਼ਨ "ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ "ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ/ਜਾਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰਣੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

a. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲ

ਕੁਮਾਰੀ, 2002 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 433 : ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 551

b. N. ਨਿਝਲਕੋਡੀ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ TNEB./WP (MD) ਨੰਬਰ 6634 ਆਫ 2007 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 16.08.2012 ਨੂੰ- ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਸ.ਬੀ.

c. A. ਸੁਬਰਾਮਣੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, WP (MD) ਨੰਬਰ 14011 ਦਾ 2010 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 23.02.2012 ਨੂੰ- ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਸ.ਬੀ.

DIA

d. (Harinder Singh Sidhu, J.)

ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਬਨਾਮ ਐਮਪੀ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ,
2004(3)ਆਰਸੀਆਰ(ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) 428 : 2004(3) ਆਰਸੀਆਰ(ਸਿਵਲ) 452 :
ਏਆਈਆਰ 2005 ਐਮਪੀ 2

e. ਏ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਏਆਈਆਰ 1997 ਓਰੀ
109

f. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਏਆਈਆਰ 1986 ਕੇਰ। 72

g. ਪਟੇਲ ਮਗਨਭਾਈ ਬਾਪੂਜੀਭਾਈ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਈਸ਼ਵਰਭਾਈ ਮੋਤੀਭਾਈ,
ਏਆਈਆਰ 1984 ਗੁ. 69"

"ਇਹ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਖ਼ਤਰਾ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਪ, ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਉਰਜਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ।"

23. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਪਟ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ, ਸ੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ:-

24. ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਰਮਨ ਨੂੰ 03.11.2011 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੀ ਖੁੱਲੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਲਾਈਵ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ/ਤਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਐਂਗਲ ਆਇਰਨ ਲਗਾ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ. ਇਹ ਮੋਡ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ, 2003 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 68 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਐਂਗਲ ਆਇਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਲਾਈਵ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ/ਤਾਰ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਉਰਜਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਲਾਈਵ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ/ਤਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਲਾਈਵ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ/ਤਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਵੋਲਟੇਜ ਬਿਜਲੀ ਉਰਜਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਤਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਨਾਬਾਲਗ 4 ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 9. ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਖਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ

ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਚੈਕ, ਬੈਲੰਸ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਐਂਗਲ ਆਇਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਲਾਈਵ ਤਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਉਰਜਾ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਾਈਵ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਈਨ/ਤਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਜੋਖਮ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

25. ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਹੈ, ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਮਿਆਰ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਪਲਾਇਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਨਿਗਮ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

XXXXXXXXXXXXXX

38. ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਸੱਟ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੇਸ ਹੈ।

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਕਾਰਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਉਸਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 29, 44, 45, 46 ਅਤੇ 91 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਇੰਡੀਅਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੈਂ ਹਿੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਨਿਗਮ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਨੇ 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਗਰਮ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਜਾਂ ਫਿਰਨੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 11 ਕੇਵੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮੀਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਟਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਰਿਫ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ

DIA

(Harjinder Singh Sidhu, J.)

ਮਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਬੇਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਲਾਈਵ ਤਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਣ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਥ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਅਤ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਜਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਇੱਛਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਬਚਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮਦਦ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਮ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ 2006 ਵਿੱਚ ਐਂਗਲ ਆਇਰਨ (ਪੀ-4) ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਗਮ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ।"

(17) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 30 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟਿਵ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਨਿਗਮ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 11 ਕੇਵੀ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੀਟਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਬਿਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਰਿਫ ਵੀ ਵਸੂਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(18) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਰਮਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ*³:

"6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 68 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ "ਐਕਟ") ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 91 (ਛੋਟੇ "ਨਿਯਮਾਂ") ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਗਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬਣੀਆਂ ਓਵਰਹੈੱਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲਾਈਨਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਈਨ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਰਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਵਾਈਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 29, 44 ਅਤੇ 46 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ

ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ "ਸਖਤ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਦਰਾਸ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ, ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ/ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ SRTC ਬਨਾਮ ਸੁਸਾਮਾ ਥਾਮਸ, ਸਰਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਯਾਦਵ, UP SRTC ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦਰਾ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੈਟਰੀਸ਼ੀਆ ਜੀਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਅਬਤੀ ਬੇਜ਼ਬਰੂਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ।"

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਮਤੀ ਜੰਡ ਡਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ